

jeg tror, vi vare inde paa en ret udførlig Forhandling om den Sag, da der blev Tale om en Bevilling til Thyborøn, som det ærede Medlem fra Lemvig (Naberg) var den, der først krævede, og som blev givet i Fjor, og hvor jeg netop søgte at faa Lø indenfor Thyborøn paa Grund af Banskfælighederne ved at bygge andre Steder. Ved Firtshals kan der bygges en Jernban for 10—12 Mill. Kr., altsaa 5—6 Gange det, som Esbjerg Havn har kostet, og det er dog en Trafikhavn. Jeg vil se den, der tør vove at foreslaa noget saadant; jeg tør det i alt Fald ikke. En Forlængelse af Molen er naturligvis ikke umulig, men jeg tror ikke, det nytter. Men huffer jeg ret, er der for Resten ogsaa foreløbige Overslag over, hvad saadan en Forlængelse vil koste; det skal jeg ved Lejlighed efterse, og ærede Medlemmer skulle blive bekendte dermed.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss):

Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkrets (Trier) rettede et Spørgsmaal til mig angaaende de københavnske Kommunestolars Læreres og Lærerinders Udgang til at erholde et Stats-tilskud til deres Lønninger, saaledes som det jo er bevilget til Lærere udenfor København, i Købstæderne og paa Landet. Det er tredje Gang, bemærkede det ærede Medlem, at han rettede dette Spørgsmaal til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og det er altsaa to Gange besvaret af min Forgænger. Mit Svar maa lyde ganske saaledes, som Svaret lød fra min Forgængers Side, thi dette Svar er givet med Nødvendighed af den hele Ordning. Udenfor København er det Statsmyndighederne, som have Bestem-melsen af Lærernes Lønningsforhold; Kom-munerne udrede det, men det er Statsmyn-dighederne, Lovgivningsmagten og andre Myndigheder, som paalægge Kommunerne, hvor meget de skulle udrede til Lønninger. Naar Statsmyndighederne saa give et Tilskud af Statskassen, er og bliver det dog de samme Myndigheder, der raade over Lønnen i det hele, og her kan det altsaa sikres, at det Tillæg, man vil give, virkelig bliver et Tillæg til Lærernes Lønning. I København er det de kommunale Myndigheder, som — ganske vist med en Stadsfæstelse af Indenrigs-ministeriet — regulerer Almuestolelærernes Lønningsforhold. Naar man her fra Statskassens Side vilde yde Tillskud, vilde man vel i Djeblikket kunne sikre, at dette Tillskud kom Lærerne til Gode. Men naar der saa senere blev Spørgsmaal om en Forøgelse af Lønningerne i Overensstemmelse med Tidens mulige Krav og de stigende Udgifter til Uds-

fornødenhederne, vilde det umulig kunne hindres, at de kommunale Myndigheder ved Beregningen af, om der er Anledning til en Forøgelse, toge Hensyn til det samlede Beløb af Indtægt, som Lærerne havde, dels fra den kommunale Kasse, dels fra Statskassen, og man vilde da ikke kunne sikre i Fremtiden, at det, man havde tiltænkt som Tillskud til Lærernes Løn, virkelig blev det og ikke forvandlede sig til noget ganske andet, nemlig et Tillskud til Kommunens Skolevæsen. Det er den Opfattelse, der har staaet klar for Direktionen for Borger- og Almuestolevæsenet i København i den Besvarelse, som den har givet paa Spørgsmaal i 1888 og 1890, og som det ærede Medlem berørte. Første Gang udtalte Direktionen sig imod en saadan Foranstaltning i det hele paa Grund af den grundforskellige Ordning af Forholdet i og udenfor København. Anden Gang udtalte den sig ganske vist ikke saa afvisende, men i Virkeligheden var det, den mente at kunne tilraade de kommunale Myndigheder, at søge et Tillskud til Kommunens Skolevæsen, muligvis — men kun subsidiært — med en Forpligtelse til at anvende en Del af dette Tillskud til Lærerlønningernes Forøgelse, men hvorved man jo under ingen Omstændigheder havde garanteret Fremtiden. Under den nuværende Ordning lader det sig ikke gennemføre at sikre Lærerne i København et Tillskud af Statskassen. Det vilde kun kunne naas, naar man gjorde den hele Ordning i København væsentlig lig med den udenfor København: væsentlig ophæve Københavns Autonomi paa dette Omraade. Den gaar tilbage til 1844. Københavns Skolevæsen ligger udenfor den Hovedlov, som regulerede Almuestolevæsenet i det øvrige Land i 1856. Det vilde altsaa være en meget indgribende Forandring, som jeg tror, at man hverken billigvis bør paatvinge Københavns Kommune eller let vil kunne faa gennemført, men som ganske vist, tror jeg, maatte blive Betingelsen for her at faa ind paa en lignende Vej som den, man er kommen ind paa og har faaet fast ved Loven af 1881 for Skolevæsenet udenfor København.

Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkrets (Tutein), tror jeg det var, opfordrede mig til at prøve paa, jeg tror han brugte det Udtryk, at vinde mine Sporer ved at forjage at gennemføre den Reform ved det kongelige Teater, som væsentlig skulde have til Maal at søge at bringe Underskuddet ned, og jeg antager — ellers vilde det jo ikke være noget væsentligt — ret betydeligt ned. Jeg tilstaa, at denne Opfordring ikke har noget fristende for min Uergjerrighed, fordi jeg tror, at der er saa